

На питання «Якими якостями чи правилами ви користуєтесь як менеджер»? кожен із керівників відмічав своє, але на доброзичливість указав кожен. Найбільш цікавими виявилися правила директорів Полтавської гімназії №9: «Демократія – перш за все дисципліна», «Не нашкодь», « Неси відповідальність за доручену справу», «Дотримуйся норм педагогічної етики», – і Бієвської ЗОШ: дотримуйся п'яти правил (любити дитину, вірити у дитину, знати дитину, поважати дитину, розуміти дитину) і однієї заповіді:

Щоб любові вогонь не згас,
Щоб віддати дітям серце і душу
Я щоранку заходжу у клас,
Я учитель, я чити мушу.

Література

1. Орбан-Лембрик Л.Є. Морально-психологічні джерела управління// Наукові праці МАУП. Вип.4: Соціально-психологічні проблеми вдосконалення управлінської діяльності – К.: МАУП, 2002.-с.16 – 20.
2. Шкурко Я. І. Вплив комунікативних особливостей жінки-керівника закладу освіти на ефективність її управлінської діяльності. 19.00.05 – соціальна психологія. Автореферат дис. канд. психол. наук. – К.: 2000. – 29 с.

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРА НА УРОКАХ ХІМІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

Брюховецька І.В., Прийма А.М. (Трускавець)

Завдання, що стоять сьогодні перед школою, спрямовані на перехід системи освіти на новий тип гуманістично-іноваційної освіти, її конкурентоспроможність у європейському та світовому освітніх просторах, формування молоді, що матиме знання та навички, необхідні для інтеграції в суспільство, буде здатною навчатися впродовж життя. Такий підхід вимагає від сучасної школи активного впровадження інформаційних та комунікаційних технологій, які модернізують процеси розвитку суспільства, що на сучасному етапі характеризується величезним інформаційним потоком, а від сучасного вчителя – оволодіння новими інформаційними технологіями, які дають змогу продуктивно організувати пізнавальну діяльність учнів з використанням нових навчальних засобів, кардинально впливають на систему форм та методів навчання [1].

Знання, в тому числі й хімічні, розглядаються сьогодні не як самоціль, а як засіб, як умова усвідомлення людиною свого місця в суспільстві. Ніякою мірою не принижуючи роль знань, слід підкреслити, що великий обсяг фактичних знань у сучасному світі практично втратив свою цінність, оскільки будь-яка інформація стала легкодоступною, а її обсяг неухильно зростає. Допомогають відкривати учням і вчителям доступ до нових нетрадиційних джерел інформації інформаційні технології, які містять якісно нові можливості для навчання та творчого розвитку. Навчання з використанням нових інформаційних технологій будеться як спілкування дитини з комп'ютером, має діалогічний характер, дає змогу поєднувати індивідуальні та групові форми роботи. Таке навчання орієнтоване на самоосвіту, розвиток особистості дитини відповідно до її індивідуальних потреб. Крім того, основною метою впровадження нових інформаційних технологій навчання є підготовка учнів до повноцінної

життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства.

Комп'ютери стрімко увійшли в усі сфери людської діяльності, тож в інформаційному суспільстві школа також не може стояти осторонь. Комп'ютеризація наразі – не мода, а нагальна потреба. Крім того, сучасні комп'ютерні програми дають можливість як вчителю, так і учням створювати комп'ютерні презентації уроку чи окремої теми, і тим самим розвивають такі освітні компетентності учнів, які сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності української освіти у європейському та світовому освітніх просторах, сприяють підготовці вчителя сучасного типу, який не тільки користується комп'ютером, а й ефективно використовує його потенціал у навчальному процесі.

Навчання хімії передбачає широке використання різноманітних засобів навчання. Кожний з видів виконує відповідну функцію: здійснює дидактичну спрямованість навчального процесу, забезпечує наочність, орієнтацію в навчальному матеріалі та його засвоєння, сприяє кращій організації самостійної пізнавальної діяльності учнів, прискорює засвоєння навчального матеріалу, дозволяє замінити роботу з обладнанням та реактивами під час хімічного експерименту роботою з педагогічними програмними засобами (ППЗ), наприклад, проведення хімічного експерименту у так званій «віртуальній хімічній лабораторії» тощо.

Комп'ютер як засіб навчання за багатьма параметрами перевершує можливості інших засобів. Використання комп'ютера як нового засобу навчання, який динамічно розвивається, сприяє активізації пізнавальної діяльності учнів, урахуванню їхніх індивідуальних здібностей та можливостей, підтриманню діяльнісного підходу до організації навчального процесу, практичній реалізації різнорівневих навчальних завдань. Тому важливо підкреслити такі основні позитивні аспекти використання комп'ютера [3]:

- комп'ютер поєднує можливості різноманітних засобів наочності, тренажерних приладів, технічних засобів контролю й оцінки результатів навчальної діяльності;
- на відміну від інших засобів навчання комп'ютер здатний реагувати на дії учня;
- учень, працюючи на комп'ютері, відчуває, що він керує своєю навчальною діяльністю, а це активізує навчання;
- індивідуальність навчання: кожен учень працює в режимі, який його задовольняє;
- суттєва активізація навчання завдяки найширшому використанню привабливих і швидкозмінних форм подання інформації;
- розуміння і засвоєння учнями головного, найістотнішого в змісті навчального матеріалу, виявлення причинно-наслідкових зв'язків, формування знань про хімічні закономірності;
- можливість багаторазового повернення до тієї чи іншої інформації у разі її незрозуміння;
- доступ учнів до нових нетрадиційних джерел інформації, забезпечуючи тим самим якісно нові можливості для навчання та творчого розвитку;
- розвиток таких якостей особистості, як уміння самостійно планувати і раціонально будувати трудові операції, визначати цілі діяльності.

Сучасна система освіти використовує велику базу фактичного матеріалу, який за останні тридцять років зріс і продовжує зростати. Сьогоднішні школярі мають опанувати значно більший об'єм знань, ніж колись здобували їхні батьки. Ця проблема досить гостра, а єдиний шлях її вирішення, який зараз пропонується, – це екстенсивне збільшення часу, який учні проводять у

школі. Тому орієнтація процесу навчання на використання інформаційних технологій може і повинна стати основою нового підходу освіти – «школи без домашнього завдання». Його основою повинні стати комп'ютерно-консультативні пункти, створені на базі спеціалізованих класних кабінетів з відповідних дисциплін у комплексі з напіввузівською системою викладання предметів в старших класах.

Слід також зазначити, що в Україні з лютого 2004 року діє благодійна освітня програма корпорації Intel «Навчання для майбутнього», яка відповідає вимогам часу і допомагає вирішувати питання підвищення загальної інформаційної грамотності українського суспільства та масово впроваджувати інноваційні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології в навчальний процес. За словами экс-міністра МОН України Станіслава Ніколаєнка *«Програма виступає каталізатором реформування освіти; сприяє широкому включенню освітніх закладів України у світовий інформаційний простір та підготовці вчителя сучасного типу, навчає не тільки користуватися комп'ютером, а й ефективно використовувати його потенціал у навчальному процесі. Навички, які надає програма Intel «Навчання для майбутнього», це дійсно навички для і заради майбутнього»* [2].

Отже, застосування комп'ютерних технологій відкриває широкий простір для творчої роботи вчителя у створенні високоефективних новітніх тенденцій в освіті, використання яких виводить процес навчання на якісно новий рівень. Це дозволяє доповнити традиційну форму навчання, здобуття знань (вчитель-учень) новою нестандартною формою активної самостійної роботи (учень-засіб навчання).

Література

1. Гостинникова О.М. Використання нових інформаційних технологій у викладанні хімії // Хімія. Біологія. – 2003. – №29. – С.1-18 (вкладка).
2. Intel® Навчання для майбутнього. – К.: Видавництво «Нора-прінт», 2005.
3. Неведомська Є. Комп'ютерні технології під час навчання біології // Біологія і хімія в школі. – 2007. – №4. – С.11.

СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ

Герасименко М.О., Чаплик Т.Ю. (Полтава)

Вибір менеджером курсу дій та прийняття оптимальних рішень залежить від впливу багатьох факторів, як зовнішніх (обставини), так і внутрішніх.

Один з них – соціальна компетентність управлінця. Взагалі, компетентність – багатозначний термін. Ми притримуємося визначення А.К. Маркової, яка вважає, що компетентність краще за все визначати як поєднання психічних якостей, як психологічний стан, який дозволяє діяти самостійно та відповідально, як володіння людиною здатністю й умінням виконувати певні трудові функції. У той же час діяльність немислима без засвоєння знань, умінь, навичок і виступає її передумовою.

Компетентність – це особистісна характеристика, де особистість розглядається як суб'єкт, який формується у процесі діяльності й впливає на її зміст, формування нових поведінкових установок.

Під соціальною компетентністю розуміється міра особистісної зрілості,